

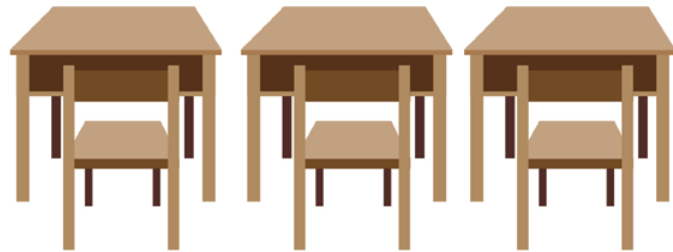

สำนึกความเป็นครู
เรียนรู้จากนักเรียน
โครงการครูเดลิเวอรี่

หลังว่างเว้นการทำโครงการครูเดลิเวอรี่ไป 1 ปี กลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จึงคิดสานต่อโครงการครูเดลิเวอรี่จากรุ่นพี่ โดยมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนพังกา ผ่านการสอนวิชาพื้นฐานให้อ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น และพัฒนาทักษะชีวิตที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่ถูกหล่อหลอมมาจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว และเพื่อค้นหาตัวตนความเป็นครูของทีมงาน

จาก “ครูตู้” สู่การเรียนรู้แบบบูรณาการ

8.30 – 12.00 น. : วิชาสามัญ
เวลาที่เหลือ : ทักษะชีวิต

กระบวนการเรียนรู้

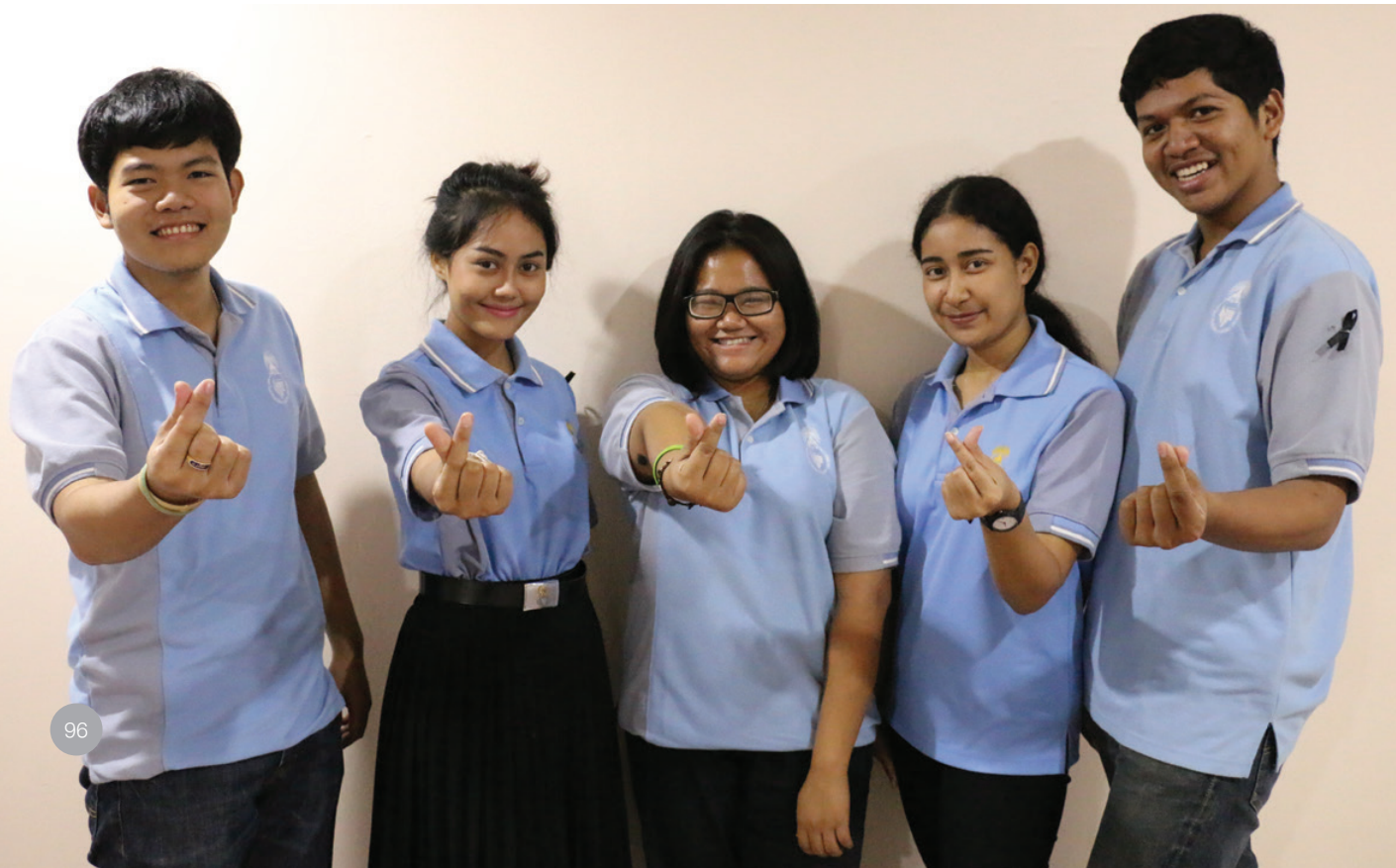
คุณค่าที่เกิดขึ้น
โครงการนี้ทำให้ทีมงานได้เตรียมตัวเป็นครูในอนาคต ทั้งเตรียมแผนการสอน และฝึกฝนทักษะที่จำเป็น เช่น กล้าคิด กล้าพูด กล้าสอน กล้าทำในสิ่งที่ไม่เคยทำ รู้จักการแบ่งเวลา การจัดการในห้องเรียน การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และรู้จักรับผิดชอบมากขึ้น ทำให้ “รู้และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ความเป็นครู” ที่ไม่ใช่ข้อแหว่วิชาความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ต้องดูแลทั้งกายและใจเพื่อให้เด็กๆ เติบโตเป็นคนดีของสังคมต่อไป

“

กระบวนการทำงานของทีมที่เน้นการรับฟังกันและกัน ทำให้การดำเนินงานราบรื่น การเติมไฟแก่กันยามหมดแรง ยังช่วยสร้างพลังให้ทีมงานสามารถไปสร้างการเรียนรู้แก่น้องได้ทุกครั้ง แต่ที่ดีที่สุดคือ กระบวนการดังกล่าวย้อนคืนให้ทีมงานทุกคนมีผลการเรียนดีขึ้น เพราะการทำโครงการนอกห้องเรียน เป็นสนามทดลองความรู้ที่หนุนเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียน ได้เป็นอย่างดี

”

หลังวางแผนการทำโครงการครูเดลิเวอร์รี่ไป 1 ปี กลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่ประกอบด้วย แม็ก-ธนกร บริพันธ์ อาย-เกศสินี พรหมราช มิมิ-ศศิประภา คงทอง นิว-สาริทธิ์ คงเกิด และ มุก-ณัฐธิดา พฤษการณั์ จึงรวมตัวกันทำโครงการนี้อีกครั้ง หลังได้รับคำแนะนำจากรุ่นพี่ที่เคยทำโครงการในปีก่อน แม้ตอนแรกยังไม่ตกลงใจว่าจะทำหรือไม่ แต่ตอบรับคำชวนของรุ่นพี่ไปดูโรงเรียนพังงา ตำบลจะทิ้งพระ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ซึ่งเคยเป็นพื้นที่ทำโครงการมาก่อน แต่พอได้เห็นสภาพโรงเรียน ทุกคนคิดตรงกันว่า “อย่างไรก็ต้องทำ”

“เหตุผลที่เลือกทำโครงการที่โรงเรียนพังงา เพราะเป็นฐานงานเดิมที่รุ่นพี่เคยทำไว้...อยากลองสัมผัสปัญหาให้ลึกซึ้งกว่านี้เพื่อช่วยแก้ไขปัญหานั้นเอง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยไม่เป็นภาระของสังคม และไว้ใช้เป็นประสบการณ์หลังเรียนจบ”

โจทย์ปัญหาท้าทายความเป็นครู

“พังงา” โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 ในอดีตเคยเป็นโรงเรียนประจำชุมชน แต่เมื่อ 4 ปีที่แล้ว นักเรียนในโรงเรียนเริ่มลดจำนวนลงเรื่อยๆ ส่งผลให้โรงเรียนพังงาเกือบถูกยุบจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ต้องการยุบรวมโรงเรียนขนาดเล็ก นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่เคยมาทำกิจกรรมค่ายอาสาฯ นำโครงการครูเดลิเวอร์รี่เข้ามาช่วยเหลือโรงเรียน ด้วยการสอนวิชาการแทนครูผู้ (การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม) จนโรงเรียนผ่านพ้นวิกฤตไปได้ ปีต่อมาจึงสานต่อโครงการครูเดลิเวอร์รี่อีกครั้ง แต่เปลี่ยนเป้าหมายไปที่การดิ้นรนเพื่อเพิ่มคะแนน O-net ทำให้เด็กนักเรียนในโรงเรียนมีคะแนนติดอันดับต้นๆ ของตำบล แต่ด้วยคำนิยามของผู้ปกครองรุ่นใหม่ที่มีฐานะมักส่งบุตรหลานไปเรียนในเมืองที่มีความพร้อมมากกว่า โรงเรียนพังงา จึงกลับสู่สภาพเดิมเหมือนเมื่อ 4 ปีที่แล้ว ขณะที่สถานการณ์ในชุมชนล้วนเต็มไปด้วยอบายมุข ทั้งยาเสพติด และการพนัน ประกอบกับเหลือครูผู้สอนเพียง 2 คน ซึ่งไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน จึงส่งเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เข้าไปเรียนในตัวอำเภอแทน จึงมีนักเรียนเหลืออยู่ในโรงเรียนเพียง 30 คนเท่านั้น

“เหตุผลที่พวกเขายังเลือกทำโครงการที่โรงเรียนพังงา เพราะเป็นฐานงานเดิมที่รุ่นพี่เคยทำไว้ การสานต่องานไม่น่าจะยาก เท่าที่ผมสังเกตเห็นปัญหาของที่นี่มี 2 ส่วน คือ ครูไม่พอ กับไม่มีกิจกรรมเสริมให้เด็กทำ ครูมีแค่ 2 คน แถมยังต้องดูแลงานธุรการของโรงเรียน จนไม่มีเวลาสอนนักเรียน เด็กจึงต้องเรียนกับครูผู้แทน ส่งผลให้เด็กขาดการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูผู้สอน บางคนก็นั่งเรียน บางคนก็ลุกวิ่งเล่นดูวุ่นวายมาก หลังเลิกเรียน เวลา 14.30 น. ก็ไม่มีกิจกรรมเสริมให้ทำ เด็กจึงใช้เวลาว่างมั่วสุมอบายมุขที่หาได้ง่ายในชุมชน” แม็กบอกเหตุผลที่ต้องการสานต่อโครงการครูเดลิเวอร์รี่

ส่วนมุกกับอายเสริมว่า เห็นสภาพการเรียนรู้อันน่าใจหายที่แตกต่างจากพวกเขาซึ่งเรียนจบโรงเรียนในเมือง มีครอบครัวที่พร้อมสนับสนุนทุกอย่าง จึงอยากลองสัมผัสปัญหาให้ลึกซึ้งกว่านี้เพื่อช่วยแก้ไขปัญหานั้นเองมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยไม่เป็นภาระของสังคม และไว้ใช้เป็นประสบการณ์หลังเรียนจบ

เมื่อตกลงใจว่าจะทำโครงการครูเดลิเวอร์รี่ต่อ หลังลงพื้นที่ทีมงานกลับมาพูดคุยเพื่อกำหนดเป้าหมายการทำงานไว้ 2 ส่วน คือ 1) พัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนพังงา ผ่านการสอนวิชาพื้นฐานให้อ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น และการพัฒนาทักษะชีวิตที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่ถูกล่อล่อมมาจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว และ 2) ค้นหาตัวตนความเป็นครูของทีมงาน

ยายบอกต่อว่า เป้าหมายเรื่องพัฒนาการ เรียนรู้ให้ห้อง ๆ ที่เน้นเรื่องการอ่านออกเขียนได้และ คิดเลขเป็น ยึดหลักสูตรของโรงเรียนเป็นหลัก ให้ทีมงานแต่ละคนเลือกสอนตามความถนัด อย่างยาย เคยเป็นนักเรียนแลกเปลี่ยน จึงขอจอง วิชาภาษาอังกฤษ มุกสอนภาษาไทยกับสังคม นิเวสอน คณิตศาสตร์กับสุขศึกษา มิมิช่วยนิเวสอนคณิตศาสตร์ ส่วนแม็กสอนประวัติศาสตร์และดูภาพรวม จากนั้น แต่ละคนก็ไปสืบค้นเทคนิคการสอนหรือความรู้เพิ่มเติมทางอินเทอร์เน็ต เพื่อเตรียมแผนการสอนแก่น้อง

สำหรับการพัฒนาทักษะชีวิตจะเป็นกิจกรรมเสริมที่นำหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของ กระทรวงศึกษาธิการ¹ มาวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่เป็น 3 ด้าน ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการทำงาน ได้แก่ 1) คุณธรรมและจริยธรรม 2) ความกล้าแสดงออกและความคิดสร้างสรรค์ 3) ความมีระเบียบวินัย และความสุข จากนั้นจึงค้นหากิจกรรมต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือให้น้องเรียนรู้ เพราะคาดว่าน้องน่าจะ ชอบและมีความสุขกับการทำกิจกรรมมากกว่าการเรียนในห้องเรียนแบบเดิม ๆ

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การพัฒนาการเรียนรู้น้อง ๆ บรรลุผลตามที่ตั้งไว้ หลังทำแผนและเตรียม กิจกรรมเสร็จ ทีมงานจึงลงพื้นที่อีกครั้งเพื่อเปิดโอกาสให้น้องบอกเล่าสิ่งที่อยากจะทำและสิ่งที่ทำแล้ว มีความสุข แล้วมาปรับให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ทีมงานวางไว้

ก่อนลงพื้นที่สอนจริง ทีมงานได้สำรวจความพร้อมของตัวเอง พบว่า ด้วยกำลังของทีมงาน 5 คน คงไม่เพียงพอต่อแผนการสอนที่จะจัดขึ้นทุกวันจันทร์ พุธ และศุกร์ จึงเปิดรับอาสาสมัครจากเพื่อน ในคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 20 คน เข้าร่วมทีม แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มเป้าหมาย ตามแผนการพัฒนา ทักษะชีวิต มีหัวหน้ากลุ่มย่อยทำหน้าที่ประสานงานกับทีมแกนนำ โดยมีเงื่อนไขว่าคนเป็นหัวหน้ากลุ่มย่อย ต้องไม่ใช่ทีมแกนนำ เพราะต้องการเปิดโอกาสให้อาสาสมัครได้ฝึกภาวะความเป็นผู้นำ ส่วนแกนนำ จะกระจายตัวลงไปให้คำปรึกษาพร้อมทำงานร่วมกันทุกกลุ่ม

หลังจัดทัพจัดทีมเสร็จ เหล่าว่าที่ครูได้จัดทำสมุดบันทึกพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของน้องแต่ละคน เพื่อให้ทุกกลุ่มรู้พื้นฐานและพัฒนาการของน้องไปพร้อมกัน

“การหาข้อมูลและเทคนิคการสอนเพิ่ม นอกจากจะสร้างความสนุกสนานให้น้องๆ แล้ว ยังทำให้พวกเขาได้พัฒนาตัวเอง ถือเป็นเตรียมตัวในการเดิน เข้าสู่เส้นทางสายวิชาชีพครู ที่ต้องขวนขวายสร้างประสบการณ์ให้ตัวเอง ตลอดชีวิต ไม่ใช่รู้แค่ว่าในตำราอย่างเดียว เพราะในชีวิตจริงของครูยังมีเรื่อง ต่างๆ ให้จัดการและแก้ไขอีกมาก”

¹ การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข จึงให้นโยบายเร่งปลูกฝังคุณธรรม 8 ประการ แก่เยาวชน ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ

สอนความรู้ในตำรา เสริมทักษะนอกห้องเรียน

แม็กเล่าว่า การเรียนการสอนจะทำควบคู่ กันไปทั้งวิชาการและทักษะชีวิต ช่วงเช้าจะสอนตาม ตารางเรียนปกติของน้อง แต่กระชั้นขึ้น เพราะต้อง รวบรวมวิชาช่วงบ่ายขึ้นมาเรียนด้วย เพื่อให้ครึ่งวัน หลังมีเวลาทำกิจกรรมสร้างทักษะชีวิต แม้แต่ละคน จะไม่ได้สอนตรงตามสาขาวิชาที่เรียน แต่ทีมงาน บอกว่าไม่ใช่เรื่องยาก สามารถนำความรู้เดิมสมัย มัธยมศึกษามาใช้ได้ บวกกับหาข้อมูลและเทคนิคเพิ่ม การสอนจึงทำได้ง่ายขึ้น

นิเวยกตัวอย่างวิธีสอนของตัวเองให้ฟังว่า “เวลาสอนวิชาสุขศึกษาที่ต้องมีการอธิบายเรื่อง ร่างกาย ผมจะหารูปภาพใหญ่ ๆ มาประกอบการสอน ถ้าพูดอย่างเดียว น้องไม่เข้าใจแน่ หรือวิชาคณิตศาสตร์ ก็หาเทคนิคการคิดง่าย ๆ เช่น การใช้บัตรคำเป็นภาพ แอปเปิล 50 ผล บวกกับภาพส้ม 50 ผล รวมเป็น

100 ผล แทนที่จะสอนว่า 50 + 50 = ? ผมว่า การใช้ภาพมันง่ายสำหรับเด็กนะ”

ทีมงานเห็นตรงกันว่า การหาข้อมูลและ เทคนิคการสอนเพิ่ม นอกจากจะสร้างความ สนุกสนานให้น้องๆ แล้ว ยังทำให้พวกเขาได้ พัฒนาตัวเอง ถือเป็นเตรียมตัวในการเดินเข้าสู่ เส้นทางสายวิชาชีพครู ที่ต้องขวนขวายสร้าง ประสบการณ์ให้ตัวเองตลอดชีวิต ไม่ใช่รู้แค่ว่าใน ตำราอย่างเดียว เพราะในชีวิตจริงของครูยังมี เรื่องต่างๆ ให้จัดการและแก้ไขอีกมาก

สำหรับช่วงบ่ายเป็นกิจกรรมสร้างทักษะชีวิต ทีมงานหยิบยกเรื่องความกล้าแสดงออกและ ความคิดสร้างสรรค์ขึ้นมาทำเป็นประเด็นแรก ใช้โอกาสในงานกีฬาของโรงเรียน ฝึกทักษะความ กล้าแสดงออกและความคิดสร้างสรรค์ให้น้อง ทั้งซ้อมกีฬาและเชียร์ลีดเดอร์ ฟังดูเหมือน เป็นงานง่าย ๆ แต่ทีมงานกว่าครึ่งบอกว่า ไปไม่เป็น กันเลยทีเดียว

“ตั้งแต่จำความได้ ชีวิตของผมก็อยู่แต่กับตำราเรียน เป็นเด็กเรียนจำ ไม่เคยยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมในโรงเรียนเลย กระทั่งวิธีจับไม้วิ่งผลัดก็ไม่ว่าต้องทำอะไร โชคดีที่ได้เพื่อนเอกพลศึกษาอาสาเข้ามาช่วยสอน” แม็กเล่า

ส่วนคนอื่น ๆ ก็ออกตัวว่าไม่ถนัดงานแบบนี้เหมือนกัน ยกเว้นอายุที่เป็นนักกิจกรรมด้วย เธอจึงอาสาเข้ามาเป็นแม่งาน แบ่งเพื่อน ๆ เป็นฝ่ายกีฬา ฝ่ายพาเหรด และฝ่ายกองเชียร์ ทำให้งานราบรื่นขึ้น ความพิเศษของงานกีฬาที่โรงเรียนพังกาคือ เด็ก ป.4-6 ที่ถูกส่งตัวไปเรียนโรงเรียนในตัวอำเภอมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทำให้งานมีสีสันมากขึ้น แต่กลับเป็นอุปสรรคให้ทีมงานต้องหาทางแก้ไข เนื่องจากน้อง ๆ ไม่ได้รู้จักพี่ ๆ มาก่อนจึงไม่ให้ความร่วมมือ บางคนก็แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ทีมงานพยายามหากิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์กับน้อง เช่น สอนตีกลอง ขวบนเล่นกีฬา รวมทั้งพูดกระตุ้นให้เขาทำตัวเป็นตัวอย่างแก่รุ่นน้อง ในที่สุดกำแพงระหว่างพี่กับน้องก็ค่อย ๆ ทลายลงจากความพยายามของพี่ ๆ ที่เลือกบอกสิ่งที่ถูกต้องให้น้องทำ มากกว่าการตำหนิตีเดียวน จนน้องเปิดใจยอมรับ ผลลัพธ์ของความเพียรพยายามและอดทนของพี่ ๆ นอกจากทำให้น้อง ๆ กล้าแสดงออกสมดังเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้แล้ว กิจกรรมนี้ยังสร้างความสามัคคี การเคารพกฎกติกา และการรับฟังผู้อื่นให้เกิดขึ้นในหมู่นักเรียนได้อีกด้วย

หลังงานกีฬาเสร็จสิ้น ทีมงานได้เสริมทักษะความกล้าแสดงออกเพิ่มขึ้น ด้วยการให้น้องออกมาเล่าเรื่องครอบครัวหน้าชั้นเรียน ซึ่งเป็นกุศโลบายหนึ่งที่ทำให้ทีมงานได้รับรู้สภาพความเป็นอยู่ของน้อง แม็กบอกว่า ระหว่างที่น้อง ๆ เล่า ทีมงานจะนำกีตาร์มาเล่นสลับบ้างบางครั้ง แล้วให้น้องร่วมกันร้องเพลงจนความเขินอายของน้อง ๆ ละลายหายไป กลายเป็นสายใยความสัมพันธ์ที่ตีระหว่างพี่กับน้อง

สำหรับเป้าหมายเรื่อง**คุณธรรมและจริยธรรม** ใช้กิจกรรมทำไข่เค็ม สมุดบันทึกความดี ทำถังขยะ กระปุกออมสิน และการจัดห้องสมุด ซึ่งกิจกรรมแรกมาจากความต้องการของน้อง ทีมงานจึงนำมาโยงเข้า

กับเรื่องความรับผิดชอบ ให้น้องนำไข่มาจากบ้านเอง ส่วนเป้าหมายเรื่อง**ระเบียบวินัย** ใช้กิจกรรมปรับทัศนียภาพหน้าห้องเรียน เพื่อให้น้องตระหนักถึงความเป็นเจ้าของที่ต้องรักและช่วยกันดูแลโรงเรียน และกิจกรรมทำแปลงเกษตรที่สะท้อนชัดเจนเรื่องความรับผิดชอบและความตั้งใจทำงาน

แม็กเล่าว่า งานปลูกผักเกิดจากสิ่งนี้น้องบอกว่าอยากทำ พวกเราจึงโยงเข้ากับเป้าหมายเรื่องการฝึกระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ พอลงมือทำก็เห็นชัดว่าน้องมีทักษะด้านการเกษตรดีมาก สามารถตายหญ้า ยกข้องทำแปลงได้อย่างคล่องแคล่ว จึงปล่อยให้น้องทำเต็มที่ หลังทำแปลงเสร็จพวกเราหายไปเกือบเดือน เพราะติดงานที่มหาวิทยาลัย กลับมาอีกทีพบว่าผักออกงามดี โดยผักส่วนหนึ่งถูกนำไปประกอบอาหารในโรงเรียน น้องจะแบ่งหน้าที่กันว่า ใครจะดูแลช่วงเวลาไหน เข้ามารดน้ำทุกเย็น แม้แต่วันที่โรงเรียนปิดก็เข้ามารดน้ำแปลงผัก บางคนนำมูลวัวจากบ้านมาใส่เป็นปุ๋ย เห็นชัดว่าน้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่มาก และรู้จักช่วยเหลือกัน

ทีมงานบอกว่า การทำกิจกรรมฝึกทักษะชีวิต ทำให้พวกเขาเห็นว่าเป็นจริง ๆ แล้วน้องเป็นเด็กที่ฉลาดและมีความรับผิดชอบ ขอเพียงมีโอกาสที่เหมาะสมหยิบยื่นให้ และนอกจากน้องจะได้เรียนรู้แล้ว ทีมงานที่ออกตัวว่าไม่ค่อยถนัดด้านการทำกิจกรรมก็ยังได้เรียนรู้ไปพร้อมกับน้องด้วย เช่น กิจกรรมปลูกผัก ที่พี่ ๆ ยินดีเรียนรู้จากน้อง เหมือนต่างคนต่างเป็นครูซึ่งกันและกัน เพราะห้องเรียนที่แท้จริงคือ ครูต้องเปิดพื้นที่และรับฟังนักเรียน

นักเรียนคือครู...ของครู

ตลอดระยะเวลาการทำโครงการ เหล่าว่าที่ครูทุกคนบอกเป็นเสียงเดียวกันว่า เหนื่อยมาก เพราะต้องประชุมวางแผนงานกันค่อนข้างบ่อย แล้วหลังลงพื้นที่เสร็จทุกครั้งก็ต้องมาพูดคุยสรุปบทเรียนการทำงาน เพื่อบันทึกความก้าวหน้าทางวิชาการ ทักษะชีวิต และเรื่องราวทางบ้านของน้องที่ได้รับรู้มา แต่ด้วยกระบวนการทำงานของทีมที่เน้นการรับฟังกันและกัน ทำให้การดำเนินงานราบรื่น การเติมไฟแก่กันยามหมดแรงก็ช่วยสร้างพลังให้ทีมงานสามารถไปสร้างการเรียนรู้แก่น้องได้ทุกครั้ง แต่ที่ดีที่สุดคือ กระบวนการดังกล่าวย้อนคืนให้ทีมงานทุกคนมีผลการเรียนดีขึ้น เพราะการทำโครงการนอกห้องเรียนเป็นสนามทดลองความรู้ที่หนุนเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี

“โครงการนี้ทำให้ได้เตรียมตัวเป็นครูในอนาคต ทั้งเตรียมแผนการสอน และฝึกฝนทักษะที่จำเป็น เช่น การแบ่งเวลา การจัดการในห้องเรียน การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ทำให้เข้าถึงหัวใจของคนเป็นครูจริงๆ”

ส่วนความเปลี่ยนแปลงในตัวทีมงานแต่ละคนก็มีไม่น้อยเช่นกัน แม้กล่าวว่า เขาเกิดความเปลี่ยนแปลงในตัวเองหลายอย่าง ทั้งเรื่องการจัดการกิจกรรม การประสานงานกับคนอื่น มีความเป็นผู้นำมากขึ้น รู้จักควบคุมอารมณ์ของตัวเอง และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ เช่น ตอนแรกวางแผนจะทำกิจกรรมเสริมทักษะอย่างเดียว แต่เมื่อไปลงพื้นที่จริงแล้วพบว่า การทำกิจกรรมต้องไม่กระทบกับการเรียนของน้อง จึงรวบวิชาคาบบ่ายขึ้นมารวมกับช่วงเช้า โดยสอนเน้นประเด็นหลักๆ ส่วนตัวรู้สึกภูมิใจมากที่ได้สอนเด็กตั้งแต่ปี 1 เพราะปกติการเรียนครูกว่าจะได้ฝึกสอนก็ต้องรอถึงปี 5 การได้ฝึกสอนครั้งนี้ทำให้ได้เรียนรู้เทคนิคจนค้นพบสไตล์การสอนของตัวเอง

ส่วนมิมีบอกว่า โครงการนี้ทำให้ได้เตรียมตัวเป็นครูในอนาคต ทั้งเตรียมแผนการสอนและฝึกฝนทักษะที่จำเป็น เช่น การแบ่งเวลา การจัดการในห้องเรียน การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ทำให้เข้าถึงหัวใจของคนเป็นครูจริงๆ

ด้านนิวจที่เดิมเป็นคนเฉยๆ พอมาทำกิจกรรมก็กล้าคิด กล้าพูด กล้าสอน กล้าทำในสิ่งที่ไม่เคยทำ จนเกิดความมั่นใจว่าตัวเองสามารถเป็นครูได้ และรู้จักรับผิดชอบมากขึ้น เพราะการทำงานในโครงการนี้คือสิ่งที่ชอบ จึงเป็นแรงกระตุ้นให้หันมารับผิดชอบงานอย่างดีที่สุด ใช้เวลาว่างที่เคยเล่นโซเชียลมีเดียมาค้นคว้าหาสื่อและคิดเทคนิคการสอนแทน

สำหรับมุกที่มีความใฝ่ฝันอยากเป็นครูมาตั้งแต่เด็ก แต่ด้วยนิสัยขี้โมโหทำให้เคยคิดว่า ถ้าเป็นครูแล้วเจอเด็กดื้อจะต้องตีเพื่อห้ามปราม พอมาทำโครงการกลับกลายเป็นคนใจเย็น และรู้สึกสงสารเด็ก ๆ ถ้าต้องโดนตี จึงใช้ความรู้สึกเพื่อปรามเด็กคือ คือเวลาปกติจะเล่นกับน้องอย่างสนุกสนาน แต่ถ้าวันไหนน้องดื้อ เธอจะเงยบและทำหน้าที่ดูแล ซึ่งได้ผลดีกว่าการตีที่อาจส่งผลต่อจิตใจของน้องในระยะยาวได้ นอกจากนั้นยังได้ฝึกความรับผิดชอบ เพราะเป็นกรรมการหอพักด้วย ทำให้มีเวลาลงพื้นที่น้อย จึงพยายามแบ่งเบาภาระเพื่อนด้วยการรับงานเอกสารมาทำให้ได้มากที่สุด

“โครงการนี้ทำให้ได้พิสูจน์ว่า เราก็สามารถเป็นครูได้” อายบอกความรู้สึกหลังทำโครงการด้วยแววตาเชื่อมั่น ก่อนจะเล่าเพิ่มว่า มาเรียนครูเพราะแม่บอกให้เรียน ด้วยเหตุผลว่า อยากให้มีความมั่นคงในชีวิต ทั้งที่ตัวเองอยากเรียนรัฐศาสตร์ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ แต่เมื่อก้าวเข้ามาทำโครงการนี้ทำให้รู้ว่า เธอรักการเป็นครู จากคนที่ไม่ชอบเด็ก เคยดูและตีเด็กหลายครั้งในช่วงแรกที่ลงพื้นที่ จนเด็ก ๆ ต่างขยาดครูอายุ ก็เปลี่ยนเป็นครูที่รักเด็กและเด็กรัก เพราะคำแนะนำของแม่

“ไปโรงเรียนแรกๆ เวลาเด็กดื้อจนเราจัดการชั้นเรียนไม่ได้ จะต้อยตุงเดียว เออะอะก็ตี จนเด็กกลัวเรามาก จึงโทรคุยกับแม่ซึ่งเป็นครูในโรงเรียนขนาดเล็กที่มีพื้นฐานคล้ายโรงเรียนพังงา แม่บอกว่า ถ้าตีอย่างเดียวเด็กอาจหยุด แต่ในใจเขายังต่อต้านอยู่ หากใช้วิธีการพูดคุยด้วยเหตุผล เขาจะไม่ทำซ้ำอีกแล้วยังกล้าเข้ามาหาเรามากขึ้น จึงลองเปลี่ยนมาพูดคุยและเล่นสันทนาการ อย่างเวลาเขาเสียงดังเราก็จะบอกปรบมือ 1 ครั้ง ปรบมือ 2 ครั้ง น้องก็เงยบเสียงลง รวมทั้งมีรางวัลให้เวลาทำดีด้วย หลังจากนั้นเวลาลงพื้นที่เสร็จทุกครั้ง เราจะโทรหาแม่ คุยเรื่องเทคนิคการสอน แม่ก็แนะนำและให้กำลังใจตลอด”

วันนี้โครงการครูเดลิเวอรี่จบลงแล้ว แม้พัฒนาการเรียนรู้และทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนพังงาจะยังไม่ปรากฏผลเด่นชัด แต่ความหวังที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงให้ห้อง ๆ ในโรงเรียนพังงายังไม่จบปีหน้าทีมงานจึงคิดสานงานต่อ เพื่อติดตามความเปลี่ยนแปลงของน้อง ๆ อย่างต่อเนื่อง เน้นความเข้มข้นด้านวิชาการให้มากขึ้น ดึงโรงเรียนที่อยู่ใกล้มหาวิทยาลัยที่ต้องการความช่วยเหลือเข้าร่วมโครงการ หากทำสำเร็จจะเป็นโมเดลด้านการศึกษสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีกระบวนการพัฒนาเด็กด้วยวิชาการและวิชาชีวิตที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตในอนาคต

ผลจากการมองเห็นปัญหาแล้วไม่นั่งดูตาย พาตัวเองเข้าไปสัมผัสจนเข้าใจรากของปัญหานำทักษะความรู้ความเชี่ยวชาญที่มีอยู่เข้าไปช่วยเสริม เต็ม แต่ง ให้นักเรียนในโรงเรียนพังงามีทักษะความรู้และทักษะชีวิต โดยเฉพาะคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการอยู่ร่วมกันในชุมชนสังคม ให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุขแล้ว ผลของการต่อเติมเสริมแต่นั้นยังย้อนคืนสู่ตัวทีมงาน *“ให้รู้และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ความเป็นครู”* ที่ไม่ใช่ของแต่วิชาความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ต้องดูแลทั้งกายและใจเพื่อให้เด็ก ๆ เติบโตเป็นคนดีของสังคมต่อไป

...

โครงการครูเดลิเวอรี่

ที่ปรึกษาโครงการ ผศ.ดร.มณฑนา พิพัฒน์เพ็ญ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
 ทีมทำงาน นิสิตชั้นปีที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ธนากร บริพันธ์นิตินิต เกศลินี พรหมราช
 สารีทธิ์ คงเกิด ศศิประภา คงทอง
 ณัฐริธิดา พฤษการณ